

İşıqlı sabahlar üçün, parlaq bir gələcək üçün,
çiçəklənən millət üçün, səsi dünyaya yayılacaq bir
gənclik üçün, **düşünərək yaşayanlar üçün**, xoşbəxt bir
ailə üçün, sevincli qəlblər üçün, gülən üzlər üçün,
heyat səhifələrimizi parlaq imza sahiblərinin
qələmi ilə yazmaq üçün

parlaq imzalar

Kitabın sahibi: _____

Oxu tarixi: _____

Ürək ver:

MƏKTÜBLƏR ARXASINDA

PƏRVİZ SEYİDLİ

Koordinator:	Amin
Redaktor:	Xanım AYDIN
Korrektor:	Flora ƏLİYEVƏ
Tərtibatçı:	Zülfü XƏLİLOV
Cildin dizayneri:	Ramin HƏSƏNƏLİZADƏ

Pərviz Seyidli
MƏKTUBLAR ARXASINDA

Bakı, "Parlaq İmzalar" Nəşriyyatı – 2022, 224 səh.

© Pərviz Seyidli / 2022

© Parlaq İmzalar MMC / 2022

Kitabın bütün hüquqları qorunur. İcazəsiz olaraq hər hansı vasitə ilə nəşri və yayımlanması qadağandır.

Parlaq İmzalar Nəşriyyatı | 123
Yeni İmzalar seriyası | 10

www.parlaqimzalar.az
info@parlaqimzalar.az
f @ /parlaqimzalar
0559697259 / 0559897259

Mətbəə: "AVE PRINT" MMC
Çap tarixi: 22.09.2022
Sifariş: 41(22)/22

Mündəricat

I Fəsil

Kainat atomlardan yox, hekayələrdən yaranıb _____	9
Onu axtarmaq _____	22
O mənim evimdəydi _____	24

II Fəsil

Kədərli həyat hekayəsi _____	41
Ömrün düyünləri _____	52
Oynamağı seçənlər _____	79
Dəniz... Azadlıq... _____	85
Siqaret tüstüsü, su şırıltısı _____	97
Tərəddüd dolu hazırlıq _____	103
Oğurluq _____	107
Xəyanət – ən böyük silah _____	113
Özün ilə üz-üzə _____	121
Birinci məktub – eşq _____	126
Üzləşmə _____	130
İkinci məktub _____	141
İkinci zəng _____	144

Üçüncü məktub	148
Növbəti zəng	151
Xilas, ıxlas	162
Boğulmaq	169
Diriliş	174
Onun intizarında	176
Qəvvas	182
Sehrli İçərişəhər, sirli Qız qalası	188
Dördüncü məktub	190
Min ikinci gecənin nağılı	193
O qadın	197
Həqiqətin həqiqəti	198
Yeni il, yeni həyat	215
O...	218

I Fəsil

Kainat atomlardan yox, hekayələrdən yaranıb

Külək şüşə parçasına çevrilib üz-gözümü kəsib doğrayırdı. Sahildə dənizlə üz-üzə dayanmışdım. Bu dəqiqə mənə elə gəlirdi ki, dünyada dənizdən və məndən başqa heç kim yoxdur, ümumiyyətlə, heç kim olmayıb, elə min ildir dəniz var, mən varam. Bu ikilikdə qəribə bir doğmalığ var idi, elə bir doğmalığ ki, sözlə ifadə etmək olmur. Hətta onu sözün qəlibinə yerləşdirməyə çalışanda həmin narın doğmalığ dənizin dalğaları kimi öz qəlibindən çıxıb aşıb-daşır, heç cür sözə yerləşmirdi.

Bədənim keyimişdi, üzümü kəsik-kəsik edən küləyin ağrısından başqa heç nə hiss etmirdim.

Yarım saat, bəlkə də, bir saat idi sahilə gəlib dənizə zilləmişdim baxışlarımı.

Dənizə doğru addımladım. Su yavaş-yavaş ayaqlarımı isladır, mənə dayanmaq istəmir, eləcə dənizə tərəf gedirdim. Dizlərimə qədər suya girmişdim. Ayaqlarım donmağa başlasa da, bu xoşuma gəlirdi. Üzümü kəsik-kəsik edən külək, bədənimi donduran

su məni təbiətə daha yaxın edir, özümsə insan olmaqdan çıxır, dənizin dibindəki çınqıla, daşa, balıq-qulağına çevrilirdim. Belə yaxşı idi, ancaq bu halda hər şeydən uzaqlaşırıdım, elə özümdən də... İlahi, təbiətdə olmaq, təbiətə çevrilmək necə gözəl imiş... Bir az da irəlilədim. Su sinəmə çatır, başımın üstündən keçən dalğalar məni suya batırıb-çıxarırdı. Bir neçə addım da atdım, nəfəs ala bilmirdim, fikirləşdim ki, təbiət olmaq belə şey imiş, təbiətə çevrilmək üçün ölmək lazım imiş.

Özümü sərbəst buraxdım. Ayaqlarım yerdən üzüldü, başa düşdüm ki, bu, sondur, ölürəm... Xoş gəldin, ölüm!

* * *

Tuk. Tuk. Tuk. Qapı üç dəfə döyüldü. Sonra yenə də kiminsə barmaqları qapını iki dəfə tıqqılatdı. Tuk-tuk. Qapının o tayında olan adamın kim olduğunu bilməsəm də, bu barmaqların yiyəsi elə bil qorxurdu. Görmədiyim nazik, uzun barmaqlarını ehmalla qatlayıb, ehtiyatla qapını döyür, ancaq elə bil özü də qapının açılmağını istəmirdi.

Hə, bu qapını indiyə qədər lap çox olmasa da, az adam döyməyib. Gündüz qohumlar, günorta işıq pulu, su pulu yığanlar, axşam bir neçə sadıq oxucu və elə o qədər də sadıq olmayan birgünlük “dostlar”. Bu qapını döyənlərin hamısının məqsədi eyni olub – qapını açmaq, açıb içəri keçmək.

Qapıdan içəri keçmək, bəlkə də, bir insanın həyatına daxil olmağın metaforu, kiçik modelidir. Onların sənin həyatına bir neçə dəqiqəlik, yoxsa bir neçə illik

daxil olmasının fərqi yoxdur. Əsas odur ki, həyatından bir neçə dəqiqə oğurlayır, ya da yumşaq desək, pay götürürlər. Yəni sən öz həyatından, yaşantından onlara vaxt ayırırsan. Bu da məlumdur ki, insanlar özlərindən nəsə verməkdən daha çox, başqalarından nəsə almağı üstün tuturlar. Buna görə də qapı döyən hər kəs onun açılacağına əmindir və düşünür ki, əgər qapını döyübsə, deməli, açılacaq, ümumiyyətlə, istənilən bağlı qapı mütləq açılmalıdır. Onun mahiyyəti elə budur.

Bəzən qapını döyənlərin sənin ömründən nə qədər vaxt alacaqlarını da bilmək olur.

Qapı iki dəfə möhkəm taqqıldadısa, gələn, çox güman ki, ortayaşlı, sözübütöv, amma deməyə sözü az olan kişidir, özünün də balaca, bir qədər toppuş barmaqları var; yox, əgər qapı astaca, amma aramsız döyülürsə, deməli, bu, üzdə nə qədər yumşaq və sakit görünsə də, daxilən çox özündənrazı gənc qızıdır; bir də görürsən qapını tək-tək sürətlə, daha sonra fasilə verib yenə zərblə döyürlər. Həmin adamlar ya ortayaşlı uğursuz kişilər olur, ya da ortayaşlı əriylə münasibətləri o qədər də yaxşı olmayan qadınlar. Barmaqlarının qapını gah sürətlə, gah da fasilə ilə döyəcləməyi artıq həyatlarının yarısından çoxunun boşa getdiyini dərk edərək bundan sonrakı hissəsini sövq-təbii bir hisslə yaxşı yaşamağa tələsdiklərini göstərən ən yaxşı nişanələrdir.

Bir sözlə, evimə gələn hər kəs qapını açıb içəri keçmək istəyib. Ancaq indi... Qapımı döyən barmaqlar elə bil qapının açılmağını istəmirdi. Bütün bunları

barmaqların qapıyla olan təmasından hiss edə bilirdim. Təsəvvürümdə canlanan həmin zərif barmaqların sahibi elə bil ki getmək istəyirdi. Bura öz xoşuylə gəlməmişdi, hansısa qüvvə onun ayaqlarına “get” demiş, onu bu qapıya qədər gətirmişdi. Zərif barmaqlarının tıqqıltısı ölənin xırıltısı qədər yavaş, ləng çıxırdı. Hə, hiss edirdim ki, bu barmaqlar olduqca zərif, incə, nazik, uzun, həyəcanlıdır. Qapımı hələ belə döyən olmamışdı. Əgər bu günə qədər qapımı döyən uzun və gödək barmaqlar təkidlə qapımın açılmağını istəmişdisə, indi bu zərif barmaqlar sanki xəfifcə “qapını açma, nə olar, qoy çıxım gedim” pıçıldayırdı. Axı niyə belə hiss edirdim? Bilmirəm...

Bu vaxt kim gələ bilərdi ki? Heç kimi gözləmədim axı.

Qapının gözlüyündən baxdım, başını aşağı dikmiş, saçları üzünə dağılmışdı. Kim olduğunu bilmədim. Tələsik açdım, qarşımda bir əlində qəhvəyi çamadan, digər əli ilə uzun, nimdaş plaşının yaxasını didişdirən uzunsaçlı bir qadın dayanmışdı. Başını qaldırırdı, saçlarının arasından üzünü gördüm... Bu o idi...

Ürkək, hüznü gözlərindən tanıdım onu. Qapımın kandarında qəribə çarəsizliklə dayanıb mənə baxırdı.

Bir ilə yaxın məktublaşdığım, üzünü ancaq göndərdiyi fotolarda gördüyüm qadını ən birinci elə gözlərindən tanıdım... kədərli gözlərindən. Həyatda fotolardakından daha hüznüydü baxışları. Əlbəttə, məktublaşdığın adamın sənə evinə gəlməyində elə də təəccüblü bir şey yoxdur, əgər o həmin məktub-

ları həbsxanadan yollamayıbsa...

Çaşqınlığımla onun həyəcanı bir-birinə qarışıb aramızda bozumlu sükut yaratmışdı. Bu o idi... Həmin qadın idi. Çaşqınlıqdan, heyrətdən nə edəcəyimi, nə deyəcəyimi bilmədim, amma onun məndən də betər həyəcanlandığını göürdüm. Özümü birtəhər ələ aldım:

– Salam.

Uldundu. Hiss edirdim ki, söz tapmaqda çətinlik çəkir. Qəfil əllərinə nəzər yetirdim. Bayaq qarımı döyən barmaqları hələ də plaşının kəmərinə didişdirir, o biri əli isə çamadanın qulpunu sıxırdı.

Yenə özüm danışmalıydım:

– Keç, keç içəri. Xoş gəlmisən.

Ürkək addımlarla içəri keçdi. Bu gözlənilməz görüş məni çaşdırsa da, artıq qarışan fikrimi toplamaıyrdım.

Nəsə demək istəyir, amma bu vəziyyətdə hansı sözü tapıb demək lazım olduğunu bilmirdim.

Dərindən nəfəs aldı. Dili dolaşa-dolaşa, güclə səsi gəldi:

– Məktubda... Məktubda ünvanı yazmışdın. Mən... nəsə dedim gəlim.

Çamadanın qulpundan var gücüylə yapışmışdı. Birdən mənə elə gəldi ki, onun hər şeyi: keçmiş, bu günü, bəlkə, gələcəyi də bu çamadanın içindədir... Hə, bu qəhvəyi çamadanın içində bir dəst ümid, iki cüt arzu, üç-dörd köhnəlmiş xatirə var...

Onsuz da həmişə fikirləşmişəm ki, yazıcının əsl işi kitab yazmaq deyil, insanları oxuya bilməkdir. Əgər

yaxşı oxucu olmasan, heç vaxt oxumaq üçün dəyərlili olan nəşə yaza bilməzsən. Ancaq bir ilə yaxın idi ki, yazdığı məktublardan özünü, ruhunu oxumaq istədiyim adam indi qarşımdaydı. Ürəyim bərk döyünürdü. Qəribə hiss edirdim özümü. Açıqı, bu görüşü gözləmədim. Ən azından belə, qəfildən qarımı döyüb qarşımda dayanacağı ağılıma gəlməzdi. Özümü ələ almalıydım, yoxsa qız gözlərimin önündəcə ürkək göyərçin kimi uçub gedəcəkdi. Bunu hələ də plaşını didişdirən nazik barmaqlarının həyəcanından hiss edə bilirdim. Onu tanımağa vaxtım olacaqdı. İndi isə bu çarəsiz qadına kömək etməliydim.

– Azadlıqdasan.

Kədərli gözlərini mənə dikdi:

– Hə. Əfvə düşdüm. Bu gün... səhər çıxdım.

Üzündə nə qədər məsumiyyət var, İlahi?! Bu baxışların sahibi nə günah işləyə bilirdi ki, həbsə düşsün? Bəs, görəsən, niyə mənim yanıma gəlib? Suallar çox idi. Amma indi bunlara cavab axtara bilməzdim. Həbsdən bu gün çıxmış bir qadın evimdəydi. Yəqin ki, getməyə yeri olmayıb, ya da bura gəlməyinin hansısa başqa səbəbi vardı. Bunları sonra biləcəkdim.

– Narahat etmədim ki səni? – dedi.

– Yox, qətiyyə, o nə sözdür?! Ayaq üstə qalma, gəl keçək otağa.

O, ardımca otağa keçdi. Tək yaşasam da, ikiotaqlı evim sahmanlı idi. Xudmani, balaca, özümə bəs edən otağımdaydıq. O, hələ də çamadanı əlində tutmuşdu.

– Çamadanı qoy yerə. Bir də xoş gəlmisən, – deyə gülümsədim.

Çamadanı yerə qoydu. Diqqətlə otağı gözdən keçirdi:

– Çox sağ ol. Kitablarını burada yazırsan, yəqin.

– Hə. Əvvəllər evdə işləmək çətin idi. Sonra öyrəşdim. Əyləş də, niyə ayaq üstdə qalmısan ki?

Divanda oturdu.

Yenə həmin bozumtul sükut otağı öz rənginə bürümək üzrəydi. Bu gözlənilməzlik məni də çaşdırmışdı, nə etmək lazım olduğunu bilmirdim. Çağırılmış qonağıma baxdım, nəşə deməli idim:

– Yorğunsan. Gözlə sənə çay gətirim.

Hec nə demədi. Onu otaqda tək qoyub mətbəxə keçdim. Çayı bir az olar dəmləmişdim. Elektrik çaydanını yandırdım. Deyəsən, tək qalmaq müəyyən şeyləri düşünüb toparlanmaq üçün həm ona, həm də mənə lazım idi. Onu ilk dəfə tanıdığım günü yadıma saldım.

Keçən ilin payız ayları idi. Ofisimə məktub gələndə çox təəccüblənmişdim. İndiki zamanda kim kimə məktub yazır ki?! Oxucularım da daha çox sosial şəbəkələrdə mesaj yazırlar. Məktubu ayaqüstü açıb oxumağa başladım. Roman haqqında fikirlərini yazmışdı. Yazısından, fikirlərindən savadlı, dünyagörüşlü biri olduğu aydın idi. Məktubun sonunda ““N” sayılı qadın həbsxanasından” yazılmışdı. Yadıma gəlir, həmin gün məktubu təkrar-təkrar oxumuşdum. “Kitabım ora necə gedib çıxıb? Bu qadın kimdir? Niyə həbsdədir?” kimi suallarla beynimi yormuşdum.